

cutting through complexity

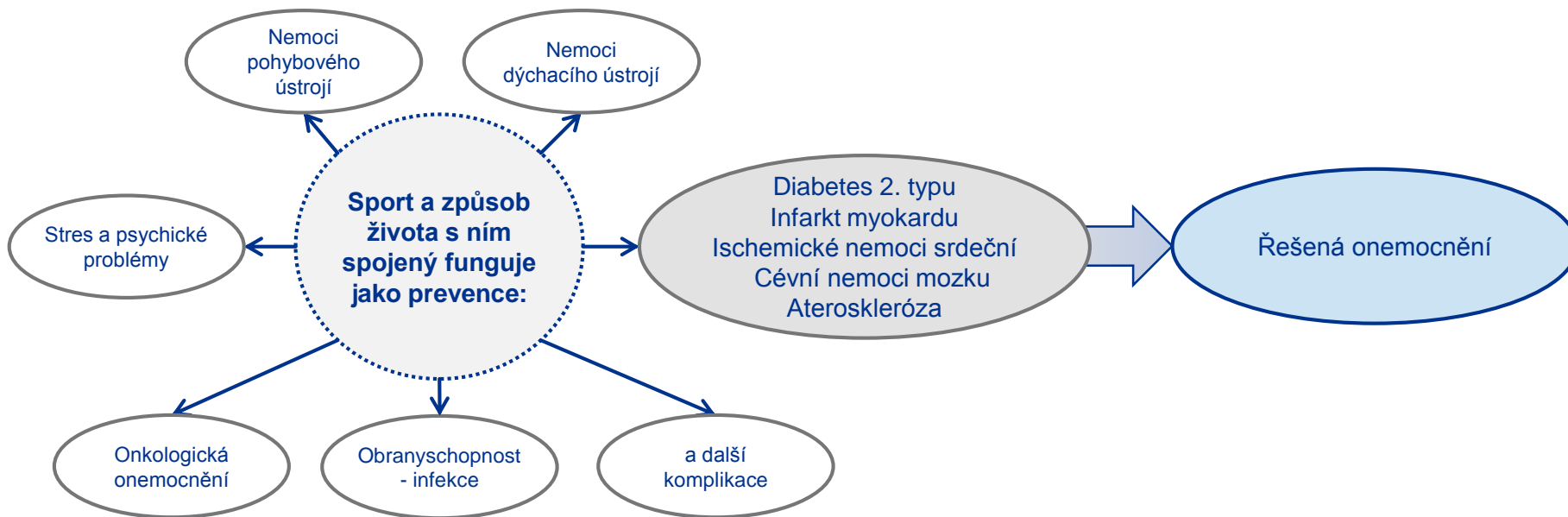
Prevence nemocí vyvolaných nadváhou a obezitou prostřednictvím sportu

*Prezentace závěrů z analytické studie
zpracované pro Český olympijský výbor*

duben 2014

- Tento dokument prezentuje závěry z analytické studie, jejímž cílem bylo **vyčíslit možnou úsporu nákladů ve zdravotnictví a v ekonomice**. Předpokládaná úspora vznikne, **pokud bude systémově investováno do prevence nemocí způsobených nadváhou a obezitou** a to prostřednictvím podpory sportu a s ním spojenou změnou životního stylu.
- V rámci studie jsou řešena vybraná onemocnění (šedivě podbarvená část schématu), která mají **významnou souvislost s nadváhou, obezitou a dalšími faktory špatné životosprávy**. Léčba těchto nemocí, souvisejících komplikací a hospitalizací, znamenají každý rok významné přímé náklady pro veřejné zdravotnictví. Doba strávená v pracovní neschopnosti a případné předčasné úmrtí v ekonomicky aktivním věku je pak nákladem obětovaným příležitosti pro státní ekonomiku.

- Pasivní životní styl
- Nesprávné stravovací návyky
- Nezdravý životní styl (alkohol, stres, nedostatek spánku apod.)

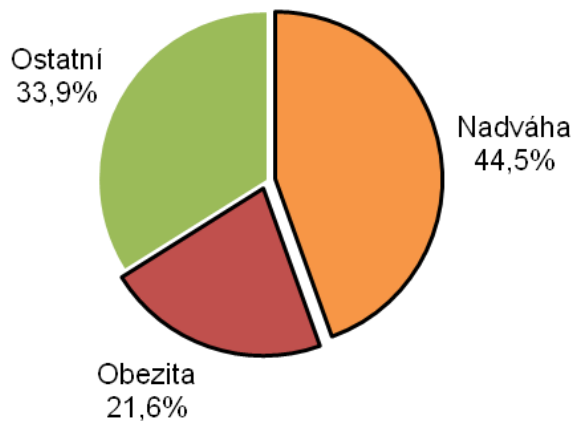

Nadváha, obezita

- Diabetes 2. typu
- Infarkt myokardu
- Ischemické nemoci srdeční
- Cévní nemoci mozku
- Ateroskleróza
- a další

▪ Česká republika je ve srovnání s evropskými a dalšími zeměmi **na 1. místě v podílu osob s nadváhou a obezitou**

Rozdělení populace v ČR podle hmotnosti

Prevalence nadváhy (v %) – mezinárodní srovnání procentního zastoupení dospělých osob v jednotlivých státech s BMI vyšším než 25.0 (tedy osob s nadváhou a obezitou) *

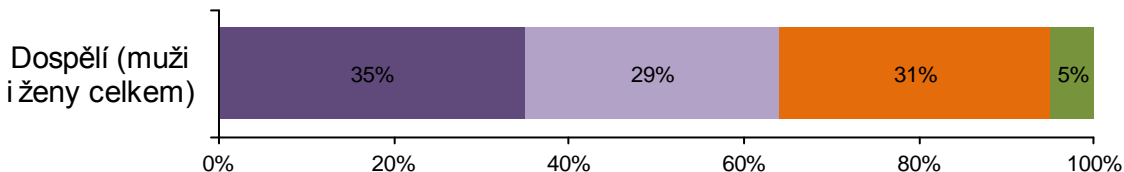

*Zdroje: World Health Organization - Nutrition, Physical Activity and Obesity – country profile: Czech Republic (2013), ÚZIS, Svačina, Š. publikace Prevence Diabetu

Chování vedoucí k nadváze a obezitě (a tím zprostředkovaně k většímu riziku onemocnění) je v České republice pozorováno jak u dospělých, tak i u dětí. Jde zejména o **nedostatečnou či nepravidelnou pohybovou aktivitu**. Podle mezinárodního výzkumu Světové zdravotní organizace* s rostoucím věkem tráví mládež u obrazovek, tedy pasivním způsobem, čím dál tím více času – **až 40 % dětí tráví před obrazovkou 4 a více hodin během pracovního dne**.

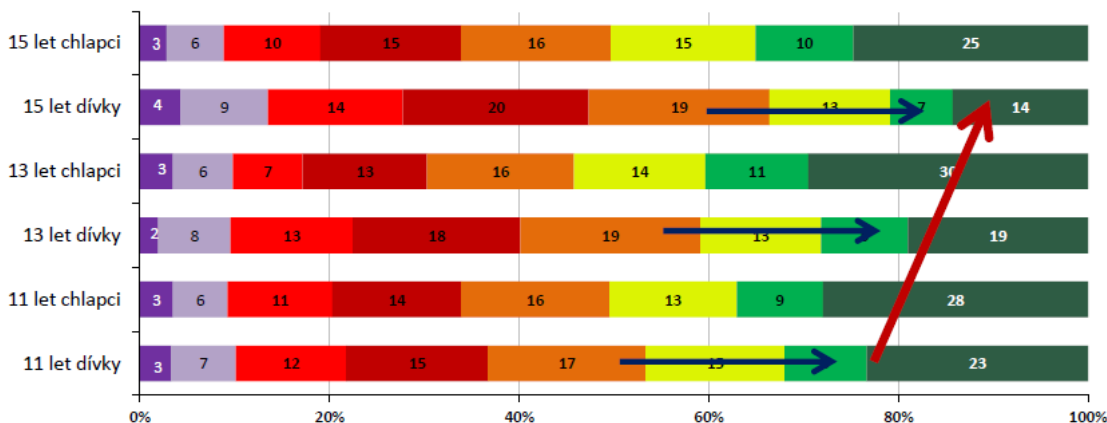
Pohybová aktivita u **dospělých** v ČR

■ Nikdy ■ Výjimečně ■ S určitou pravidelností ■ Pravidelně

Pohybová aktivita u dospělých je na průměru Evropské unie. Stále zde existuje potenciál rozvíjet míru sportovní participace ve společnosti a to zejména u dětí, u kterých je žádoucí vytvořit kladný vztah k pohybu a k aktivnímu životnímu stylu. Mezi nejčastější bariéru, která podle respondentů výzkumu Eurobarometru brání pravidelnému pohybu, je u dospělých **nedostatek času**.

Míra pohybové aktivity u **děti** podle počtu dní v týdnu (v %)

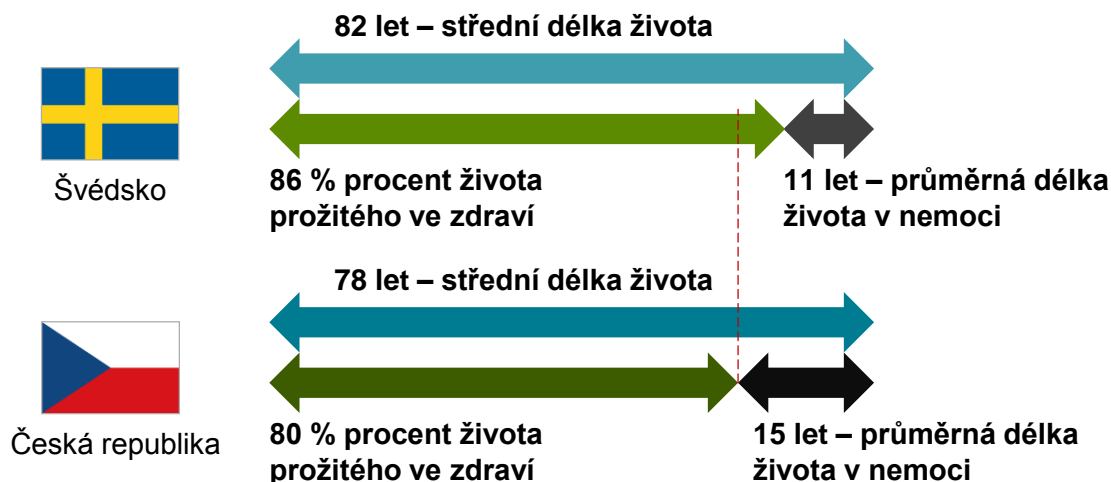

■ Ani jeden den ■ 1 den ■ 2 dny ■ 3 dny ■ 4 dny ■ 5 dní ■ 6 dní ■ 7 dní

Je pozorován dlouhodobý trend trvalého snižování pravidelné pohybové aktivity dětí (zejména dívek). **Třetina dětí nedosahuje pravidelné pohybové aktivity**, která by efektivně snižovala riziko nadváhy a obezity. **Důsledkem je právě nárůst dětí a mládeže s nadváhou a obezitou.**

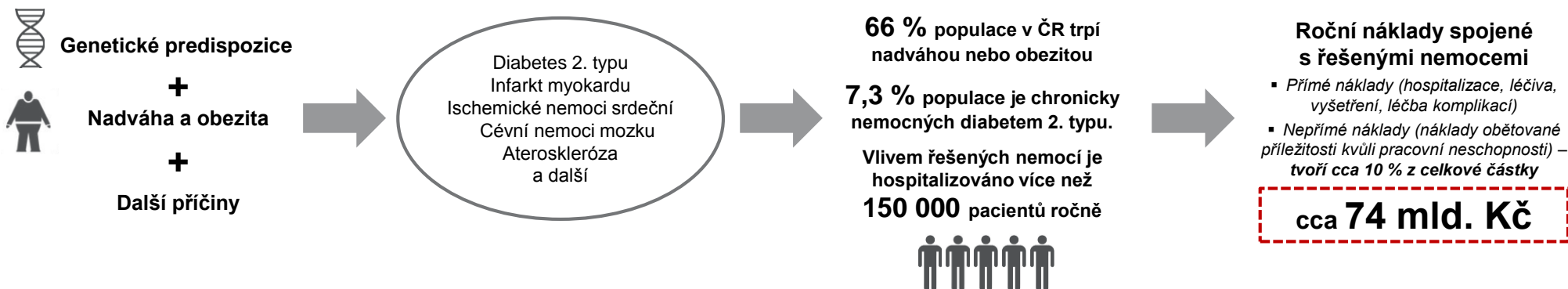
*Zdroje: World Health Organization - Health Behaviour in School-Aged Children (v ČR zastřešeno Univerzitou Palackého v Olomouci), Special Eurobarometer – Sport and Physical activity,

- V návaznosti na nezdravý styl života se objevuje problém související s délkou života v nemoci. Běžný obyvatel České republiky **prožije v průměru 15 let svého života (tedy cca 20 %) v nemoci**.
- Náchylnost k onemocněním stoupá s faktory jako je nadváha, obezita ale i věk a dědičnost. **Aktivní pohyb a způsob života s ním spojený může nástup nemocí odvrátit či zpomalit** a tím přispět k delšímu životu ve zdraví, ze kterého těží sám jedinec i stát prostřednictvím úspory veřejných finančních prostředků.
- Schéma demonstruje srovnání průměrné délky života ve zdraví v České republice a ve Švédsku, kde se populace věnuje **pravidelnému sportování a aktivnímu pohybu** téměř dvojnásobně a denní spotřeba tuku v gramech na osobu je o 10 % nižší.

Podle vyjádření odborné veřejnosti z oblasti sportovního lékařství má **sport a aktivní pohyb významnější dopad na prevenci nemocí než pouhý fakt, že člověk nemá nadváhu či obezitu**. Z toho vyplývá, že udržování tělesné hmotnosti v normě (odvozené např. podle BMI) pouze zdravým stravováním, nemusí mít takový efekt na prevenci nemocí, v případě že jedinec nesportuje a nemá dostatek aktivního pohybu. **Sport a aktivní pohyb je tedy klíčovým nástrojem prevence.**

Nákladovost léčby řešených onemocnění a úspora nákladů

Reálné, ekonomické a společensky přijatelné řešení je posílení prevence prostřednictvím sportu a zdravého životního stylu s ním spojeného.

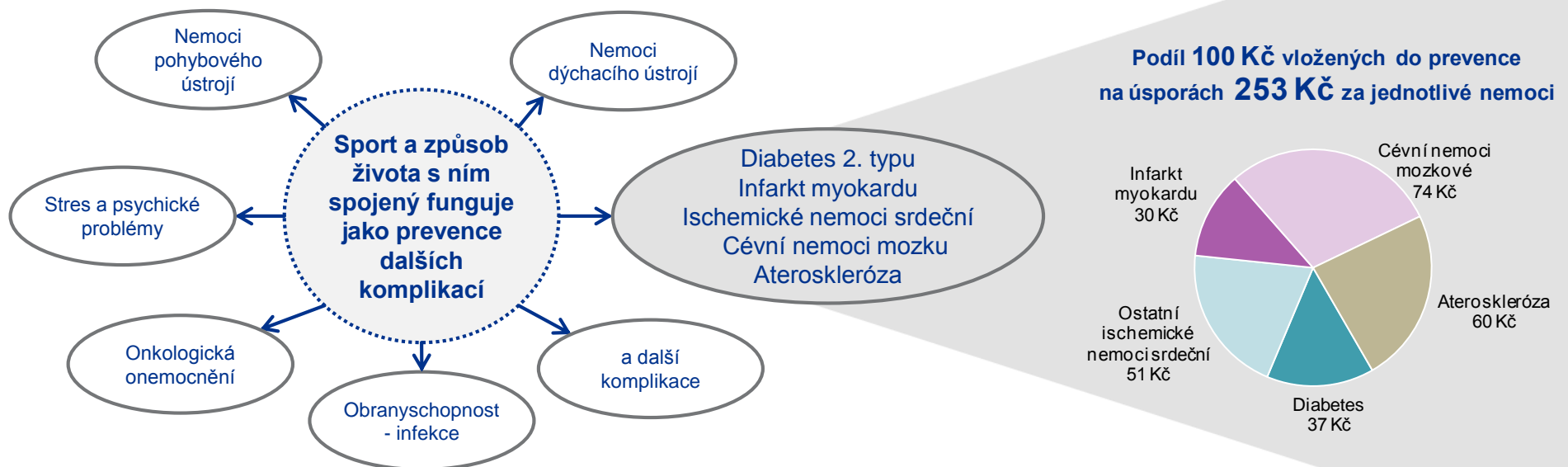

Každých 100 Kč investovaných do prevence nadváhy a obezity ušetří ekonomice 253 Kč.

* Mayer, O. 2004. Kardiovaskulární riziko metabolického syndromu a možnosti jeho léčebného ovlivnění. Centrum preventivní kardiologie, II. Interní klinika LFUK; Další zdroje: Analýza KPMG, ČSÚ, Ústav zdravotnických informací a statistiky

Úspora nákladů prostřednictvím sportu a způsobu života s ním spojeným

Každých 100 Kč investovaných do prevence nadváhy a obezity ušetří ekonomice 253 Kč na přímých nákladech (hospitalizace, léčba) i na nepřímých nákladech (obětovaných příležitostech). Vzhledem k tomu, že v rámci studie je řešena pouze část onemocnění související s nadváhou a obezitou, je téměř jisté, že **faktická úspora nákladů** ve zdravotnictví by díky zvýšené míře aktivního pohybu obyvatelstva **byla ještě větší**.

Sport je podle výzkumu STEM/MARK (2013) nejvíce spojený s výskytem nízkého Body Mass Indexu (ve srovnání s ostatními preventivními opatřeními jako správné stravovací návyky apod.). Investice do podpory sportu má potenciál přispět k negativním trendům, které se objevují u dětí. Jde zejména o:

- ✗ **Klesající podíl mládeže, která aktivně tráví volný čas** – jak v organizovaných sportovních klubech, tak neorganizovaně například na městských hřištích
- ✗ **Klesající podíl žáků, kteří se účastní hodin tělesné výchovy** – tento trend souvisí i s pohybovými zvyklostmi žáků v budoucnu.

Podporu sportu je žádoucí směřovat zejména na sportování mládeže, která si vytváří celoživotní návyky. Tím lze přispět k zajištění prevence z dlouhodobého hlediska, což ušetří značné ekonomické náklady v budoucnu i posílí kvalitu života obyvatel (prodlouží se délka života ve zdraví).

Zdroje: World Health Organization - Health Behaviour in School-Aged Children (v ČR zastřešeno Univerzitou Palackého v Olomouci), STEM/MARK : Obezita v ČR

cutting through complexity

© 2014 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved. Printed in the Czech Republic.

The KPMG name, logo and 'cutting through complexity' are registered trademarks or trademarks of KPMG International Cooperative (KPMG International).